

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1316

KARAR NO : 1981/892

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : M.Akif Genç,Ş.Doğan Yurdakul

O L A Y : 1-Sanık Mehmet Akif Genç'in sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Aydınlik Dergisi'nin Mayıs 1976 tarihli 63.sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6.,173/son maddelerine göre,

2-Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Aydınlik Dergisi'nin Mart 1976 tarihli 61.sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla komünizm propogandası yapıldığı ve komünizmin övüldüğü ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/1.,173/son.,142/1-2 yoluyla 142/4 ve 173/son maddelerine göre,

3-Aynı Dergi'nin aynı sayısında yayınlanan yazılarla neşir yoluyla emniyet muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği iddiasıyla, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.,maddesine göre cezalandırılması istemiyle ve yukarıdaki iddianameye ek olarak düzenlenen iddianameyle,

4-Aynı sanığın derleyip hazırladığı ve öteki sanık Ş.Doğan Yurdakul'un muvafakat ve iştirakiyle bastırılıp sahibi bulunduğu Aydınlik yayınlarından olan ve 26.11.1975 tarihinde satışa çıkarılarak yayınlanan "Mao Zedung-Seçme sözler" isimli kitapta, neşir yoluyla komünizm propogandası yapıldığı iddia edilerek, sanık M.Akif Genç'in eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6.,173/son, öteki sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 64/1.maddesi yoluyla 142/1-6.,173/son maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca ayrı ayrı düzenlenen iddianamelerle kamu davaları açılmıştır.

İstanbul 1.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1977/420 esasına kayıtlı dava dosyasında tevhid edilen kamu davaları sonunda, anılan mahkemece, 31.12.1979 gününde 1977/520,1979/488 sayı ile:Sanıklara atılı suçun niteliği ve sevk maddesine, ayrıca 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığından bahisle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3.Nolu Askeri Mahkemesi,

1-4.11.1980 gününde, 1980/348 sayı ile: Suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve davada ağır ceza mahkemesinin görevli olduğu kanısına vararak görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiştir.

.../...

ESAS NO: 1981/1316

2-31.12.1980 gününde ise başvuru kararında dönerek 1980/348-278 sayı ile:Görevsizlik kararı vermiş ve iş ceza bölümünün 1981/1316 esasına kaydedilmiştir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Şeref Tolungüç,Orhan Erdem,Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 7.12.1981 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M.İlhan Dinç'in raporu ile,dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçların amacı;cumhuriyeti,vatan ve milletin bütünlüğünü,bölünmezliğini,bağımsızlığını,milli güvenliği tehlikeye düşüren,temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak bulunduğundan,bu suçların;Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı kararının 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Atılı suçlar 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendinde belirlenen süre dışında işlenmiş ise de;sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada yeterli kanıt bulunduğundan,anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu gerçekleştiği gibi,sanıkların aynı nitelikteki suçlarından dolayı açılan kamu davalarının askeri yargı yerinde görülmesi gerektiğine ilişkin Mahkememiz'in çeşitli kararları da bulunduğundan,CMUK.nun 3 ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddesindeki şahsi bağlantı koşulu da gerçekleştiğinden davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

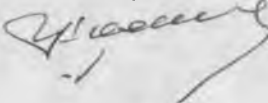
Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3.Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

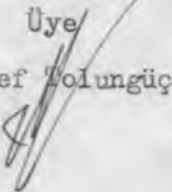
ESAS NO: 1981/1316

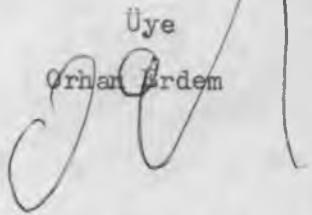
SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine ve şahsi irtibat nedeniyle askeri yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3.Nolu Askeri Mahkemesi'nin 31.12.1980 günlü, 1980/348-278 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 7.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

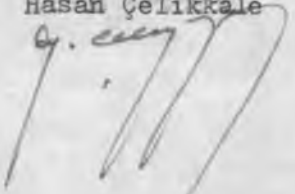
Üye
Fethi Öz dural

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Şeref Tolungüç

Üye
Orhan Erdem

Üye
Orhan Ertoşun

Üye
Hasan Çelikkale

D/E

26.1